

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, 2009. évi október hó 27. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A csalás büntette és más bűncselekmény miatt a terheltek ellen folyamatban volt büntető ügyben a Kecskeméti Városi Bíróság 20.B.1533/2002/81. számú ítélete ellen a IX. rendű és a X. rendű terheltek terhére a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Kecskeméti Városi Bíróság 20.B.1533/2002/81. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy a IX. és X. rendű terheltek vonatkozásában a próbaidő tartamát 2 (két) évre felemeli. Egyebekben az ítéletet hatályában fenntartja.

A felülvizsgálat során felmerült 5.990 (ötezer-kilencszázkilencven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s:

A Kecskeméti Városi Bíróság a 20.B.1533/2002/81. számú, 2005. október 17. napján kihirdetett ítéletével a IX. r. és a X. r. terhelteket társtettesként, folytatólagosan elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntetében és társtettesként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében mondta ki bűnösnek. Ezért őket halmazati büntetésül egyenként 8 hónapi, végrehajtásában egy évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte.

Perorvoslatok hiányában az ítélet mindkét terheltet érintően a

kihirdetésekor, azaz 2005. október 17. napján jogerőre emelkedett.

A jogerős történeti tényállás lényege a következő:

Az ügy I. r. terheltje - és felesége a XIV. r, valamint nevelt fia a XIII. r. terhelt - 1999-ben és 2000-ben sertések adásvételével is foglalkoztak; mindhárman őstermelői igazolvánnyal és adószámmal rendelkeztek.

Az adóbevallásaikat az I. r. terhelt készítette és ő járt el az adóbevallásban kimutatott általános forgalmi adó (áfa) APEH-től történő visszaigénylése során is.

Az I. r. terhelt kezdeményezésére elhatározták, hogy további olyan személyeket fognak bevonni, akik rászorultságuk folytán némi pénzösszeg ígérete mellett hajlandók őstermelői igazolványt kiváltani, és adószámot kérni; az I. r. terhelt pedig e személyek fiktív gazdasági tevékenysége után is valótlán tartalmú adásvételről szóló számlák felhasználásával áfát fog visszaigényelni.

Az I. r. terhelt 1999. és 2000. év során havonta készített adóbevallásokat a cselekménybe bevont IX. és X. r. terheltek nevében, amelyeket nevezett terheltek, mint a saját árbevételeket tartalmazó bevallásokat aláírtak.

A IX. r. terhelt ily módon összesen 2.088.000 Ft jogosulatlan áfa visszaigénylésében működött közre, amiből 1.669.000 Ft az általa nyitott folyószámlára kiutalásra is került.

A X. r. terhelt nevében 1999-2000. évben az I. r. terhelt összesen 3.411.000 Ft áfát igényelt vissza jogtalanul, amiből 2.580.000 Ft-ot ténylegesen kiutaltak.

A jogerős ügydöntő határozat ellen, a Be.405.§ (1) bekezdés b) pontjában írt okból, a Btk.89.§ (3) bekezdésében foglalt anyagi jogi szabály megsértése miatt, a törvényes határidőn belül - 2006. február 7-én - a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség nyújtott be felülvizsgálati indítványt a XI. és X. r. terheltek terhére.

Álláspontja szerint a kiszabott büntetés törvényt sért, hiszen az 1999. március 1. napjától hatályos büntető törvény szerint a büntett miatt kiszabott szabadságvesztés kettő évtől öt évig terjedő próbaidőre függeszthető fel.

Indítványozta ezért, hogy a Legfelsőbb Bíróság a megtámadott ítéletet a felülvizsgálati indítvánnyal érintett terheltek vonatkozásában helyezze hatályon kívül, és a városi bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

Egyúttal jelezte, hogy több vádlott vonatkozásában az ítélet nem emelkedett jogerőre; a másodfokú eljárás még tart, ezért a

periratokat felterjeszteni nem tudja.

Ezzel kapcsolatban szükséges rögzíteni, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezés eredményeként több vádlott vonatkozásában hatályon kívül helyezte az elsőfokú ítéletet, s az új, megismételt eljárás jogerősen végül is csak 2009. február 24-én fejeződött be. Ezt követően került a városi bíróság abba a helyzetbe, hogy az iratokat a felülvizsgálati indítvány elbírálása érdekében a Legfelsőbb Bíróságnak megküldje.

A Legfőbb Ügyésszég írásbeli nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt fenntartotta.

Annak jogalapját az eljárási szabályok időközben történt módosítására figyelemmel a Be.416.§ (1) bekezdés b) pontjának második fordulatában jelölte meg.

Érdemben pedig arra tett indítványt, hogy a Legfelsőbb Bíróság a törvénysértés kiküszöbölése érdekében a városi bíróság ítéletét - mindkét terhelt esetében - a próbaidő felemelésével változtassa meg; egyebekben az ítéletet hatályában tartsa fenn (BF.1508/2009. szám).

Képviselője a nyilvános ülésen ezzel egyező tartalommal szólalt fel.

A terhelt védője kötelességszerűen, az elsőfokú ítélet hatályban tartását kérte.

A felülvizsgálati indítvány indokainál fogva alapos.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelyre külön eljárási szabályok vonatkoznak. E szabályok értelmében az ügyész a terhelt terhére a jogerős ügydöntő határozat közlésétől számított hat hónapon belül felülvizsgálati indítványt nyújthat be, ha felülvizsgálati okot észlel (Be.417.§ (1) bekezdés I/a. pontja és 418.§ (1) bekezdése).

A Be.416.§ (1) bekezdésének b) pontjának második fordulata alapján felülvizsgálati ok, ha a bíróság a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabott ki.

A felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozat által megállapított tényállás az irányadó. Azt tehát, hogy a felülvizsgálati ok fennáll-e, a Legfelsőbb Bíróság kizárólag az ítéletben rögzített tények alapulvételével és az elbíráláskor hatályos jogszabályok alapján vizsgálhatja (Be.423.§ (1) és (2) bekezdése).

A jogerős ítéleti tényállás szerint a terheltek a terhükre megállapított bűncselekményeket 1999-2000. év során követték el.

Az 1998. évi LXXXVII. törvény 23.§-ával és 1999. március 1-jei hatállyal módosított Btk.89.§ (3) bekezdése értelmében a büntett miatt kiszabott szabadságvesztés két évtől öt évig terjedő időre volt felfüggeszthető.

Az ítélethozatalkor - 2005. október 17-én - a városi bíróságnak a büntetőjognak ezt a „más” szabályát alkalmaznia kellett volna, minthogy a terhelteket nemcsak magánokirat-hamisítás vétségében, hanem csalás büntettségében is elítélte.

Miután ennek figyelmen kívül hagyásával mindkét terhelttel szemben a büntett miatt (is) kiszabott szabadságvesztést egy évi próbaidőre függesztette fel, a határozata ebben a részében törvénysértő.

A Legfelsőbb Bíróság ezért a felülvizsgálati indítványnak helyt adott, és a megtámadott határozatot a Be.427.§ (1) bekezdés b) pontjának második fordulata alapján megváltoztatva a IX. és X. r. terheltek próbaidejének tartamát a törvényi minimumra felemelte. Egyebekben az ítéletet nem érintette.

A felülvizsgálati eljárásban a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költséget a Be.429.§-ának (1) bekezdése alapján az állam viseli.

E határozat elleni fellebbezést a Be.3.§-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatának lehetőségét a Be.416.§ (4) bekezdésének b) pontja kizárja.

Az alapügyben hozott ítélettel szembeni ismételt felülvizsgálati indítványról a Be.418.§-ának (3) és 421.§-ának (3) bekezdése rendelkezik.

Budapest, 2009. október 27.

Dr. Belegi József s. k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Ibolya s. k. előadó bíró, Dr. Mészár Róza s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bíróági ügyintéző
MGy